

John Bjarne Jordal

Ny E136 gjennom Veblungsnes (Rauma kommune) – kartlegging av biologisk mangfold

Rapport J.B. Jordal nr. 10-2018

Forsidebilde: Strandengene vest for Grytten kirke representerer noe av den siste opprinnelige naturen som er igjen i Rauma sitt delta.
Alle foto i rapporten: John Bjarne Jordal.

Utførende konsulent: Biolog J.B. Jordal AS	Kontaktperson/prosjektansvarlig: John Bjarne Jordal	ISBN-nummer: 978-82-92647-71-6 (pdf)
Oppdragsgiver: Statens vegvesen, Region midt, plan og prosjekterings- seksjonen	Kontaktperson hos oppdragsgiver: Rolf Arne Hamre	Dato: 07.12.2018
Referanse: Jordal, J.B. 2018. Ny E136 gjennom Veblungsnes (Rauma kommune) – kartlegging av biologisk mangfold. <i>Rapport J.B. Jordal nr. 10 – 2018</i> . 25 s.		
Referat: Det arbeides med reguleringsplan i forbindelse med ny E136 med miljøttunnel gjennom Veblungsnes i Rauma kommune. I prosjektperioden blir det behov for omkjøringsvei som berører naturtypelokaliteter. Prosjektet går ut på å gjennomføre en mer detaljert kartlegging og oppdatert avgrensning av disse lokalitetene. I rapporten drøftes også konsekvenser og det presenteres forslag til justeringer i planene samt avbøtende/kompenserende tiltak.		
Emneord: Naturtyper Møre og Romsdal, Rauma Havstrand Kartlegging Biologisk mangfold		

FORORD

Biolog J.B. Jordal ved John Bjarne Jordal har i 2018 utført et oppdrag for Statens vegvesen i forbindelse med reguleringsplan for omlegging av E136 gjennom Veblungsnes i Rauma kommune. Oppdraget har gått ut på å kartlegge naturtyper og arter og det er også gitt innspill til planjusteringer og avbøtende og kompenserende tiltak. Kontaktperson hos oppdragsgiver har vært Rolf Arne Hamre.

Takk til Steinar Stueflotten for supplerende opplysninger.

Sunndalsøra 07.12.2018

John Bjarne Jordal
Biolog J.B. Jordal

INNHold

Forord	4
Innhold	5
Innledning	6
Bakgrunn	6
Planer	6
Formål	8
Beskrivelse av kjente lokaliteter	8
Metoder og materiale	10
Forarbeid	10
Feltarbeid	10
Rapportering	10
Resultater	11
Kartavgrensinger av registrerte lokaliteter	11
Lokalitetsbeskrivelser	13
1 Strandeng ved Grytten kirke (tidligere kalt Raumadeltaet)	13
2 Setnesbekken	14
Forekomst av fremmede arter	16
Konsekvenser, mulige planjusteringer og avbøtende tiltak	18
Vurdering av påvirkning/konsekvenser	18
Mulige planjusteringer	19
Avbøtende og kompenserende tiltak	19
Bilder	21
Kilder	25

Bakgrunn

Planer

6

Statens vegvesen

E136 Veblungsnes – reguleringsplan

Omkjøringsveg – alternativ 1 – nord for Grytten kirke

Figur 2. Planer mottatt fra Statens vegvesen 10.09.2018. Alternativ 1 (mulig trasé for omkjøringsvei i prosjektperioden) er angitt i landskapsperspektiv. Fra presentasjon av Statens vegvesen under folkemøte 31.05.2018.

Statens vegvesen

E136 Veblungsnes – reguleringsplan

Omkjøringsveg – alternativ 2 – Nukengata nord

Figur 3. Planer mottatt fra Statens vegvesen 10.09.2018. Alternativ 2 (mulig trasé for omkjøringsvei i prosjektperioden) er angitt i landskapsperspektiv. Fra presentasjon av Statens vegvesen under folkemøte 31.05.2018.

Formål

Formålet med denne undersøkelsen er å kartlegge på nytt to kjente naturtypelokaliteter som berøres av veiprosjektet. I tillegg er gjort vurderinger av konsekvenser og muligheter for planjusteringer og avbøtende/kompenserende tiltak.

Beskrivelse av kjente lokaliteter

Nedenstående kartavgrensing (figur 4) og beskrivelse er hentet fra Naturbase pr. 10.09.2018.

Figur 4. Eksisterende naturtypelokaliteter som berøres av planene. Øverst BN00001659 Raumadeltaet (som berøres av alternativ 1), nederst BN00001660 Setnesbekken (som berøres i nedre del av alternativ 2).

Raumadeltaet

ID; BN00001659

Naturtype; Strandeng og strandsump

Verdi; Viktig

Registreringsdato; 19.06.2000

Verdibegrunnelse; Lokaliteten er liten og påvirket. Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet liten havstrandlokalitet med et arts mangfold som ikke er veldig spesielt.

Innledning; -

Beliggenhet; Rauma sitt delta, som er et av de største på Vestlandet, er i stor grad nedbygd. Den vestre elvebredden er stedvis noenlunde urørt ved Veblungsnæs. En meanderende bekk løper ut i sjøen her. Fugl hekker og overvintrer i utløpet. Landskapet rundt utløpet er et viktig friluft- og nærområde for Åndalsnes. Raumavassdraget, spesielt den nederste delen av elvestrekninga, er viktig for kulturlandskapet. Restene av dette elveoslandskapet er prioritert i fylkesdelplanen for elveoslandskap i Møre og Romsdal (godkjent 10.06.94 i Miljøverndep.). Floa går i dag rundt to kilometer opp i elva, og særlig på nordsida har det vært store grunner og flate ører. Lokaliteten nord for Grytten kirke er en flat strand delvis dannet av to mindre bekker; den grenser mot kirkegård, lauvskog og dyrkamark.

Naturtyper; Holten m. fl. (1986b): B2, vasshår-forstrand, D3a, saltsiv-eng, D4, rødsvingel-eng, delvis med strandkjempe, Ela, fjæresevaks-eng, E2, krypkvein-eng, sone langs dreneringen, E3a, rustsevaks-eng i uklar

mosaikk med Fl, E5, havstarr-eng lavvokst engsamfunn med andre arter, Fl, pølstarr-pøl i mosaikk med E3a, G2, smårørkvein-eng, J4? Gåsemure-prega brei sone som alternerer med D4, høyt homogent nivå med spredte individer av strandkjeks, J6 høgurt-flerårsvoll stedvis med dominans av mjødurt eller strandkjeks. Litt kantskog innerst. Lenger østover langs stranda finnes noe strandrugbelter.

Artsmangfold; Relativt artsfattig (49 plantearter). Blant de mer interessante artene er havstarr og småvasshår. Ellers forekommer jåblom, myksivaks, grusstarr og pølstarr.

Påvirkning; Gammel grøft ned på strendenga; litt rask og hageavfall innerst; kloakk-utløp i bekken; små fyllinger; lita hytte på påler.

Fremmede Arter; -

Skjøtsel; Flere fysiske inngrep bør unngås. Arealene med intakt vegetasjon i elveutløpet er nå minimalt, og man bør prioritere å ta vare på restene.

Totalareal (daa); 38,083

Kilder; Holten et al. (1986), Jordal & Stueflotten (2004), Stueflotten (1988).

Setnesbekken

ID; BN00001660

Naturtype; Viktig bekkedrag

Verdi; Viktig

Registreringdato; 23.07.2001

Verdibegrunnelse; Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er et fuktig og fint bekkedrag med intakt kantskog og betydelige forekomster av en regional sjelden art.

Innledning; -

Beliggenhet; Fuktig bekkedrag omgitt av lauvskog med bl. A. ask vest for Setnes (Veblungsnes).

Naturtyper; Mest interessant er sumper med skogsivaks langs vestsida av bekken nederst ved riksvegen (MQ 319 364).

Artsmangfold; Forekomsten av skogsivaks er en av de største i Rauma. Andre fuktarter på lokaliteten: amerikamjølke, flaskestarr, gråstarr, krypkvein, krypsleie, lyssiv, mannasøtgras, mjødurt, myrmaure, myrtistel, nyseryllik, ryllsiv, skogryrkvein og trådsiv. Sturvokst askeskog med bl.a. kratthumbleblom, myske, storklokke, og turt videre oppover langs bekken til brua over til gården Setnesreitan. Urskogspreg. Området ble vurdert av Forsvaret i 2003 og der det ble konkludert med at lokaliteten ikke ligger innenfor skyte- og øvingsfeltet og at det derfor ikke ble vurdert spesielle hensyn i en slik sammenheng.

Påvirkning; Bebyggelse nær inntil bekkedraget. Veger krysser bekken tre steder i nedre del. Beite ned til bekken på østsida. En del avfall er tippet ned mot bekkefarete.

Fremmede Arter; -

Skjøtsel; Man bør unngå fysiske inngrep.

Landskap; -

Totalareal (daa); 24,311

Kilder; Jordal & Stueflotten (2004)

METODER OG MATERIALE

Forarbeid

Det er utført forberedelser i form av studier av flyfoto, utskrifter av kart til feltbruk mm. Informasjon om kjente naturtypelokaliteter er hentet fra Miljødirektoratet (2018) og informasjon om arter er hentet fra Artsdatabanken & GBIF (2018).

Feltarbeid

Feltarbeidet ble utført 15.09.2018. De to kjente lokalitetene ble oppsøkt i felt. Artsmangfold ble registrert, i første rekke karplanter (bestemt etter Lid & Lid 2005), foruten vegetasjon og tilstand.

Rapportering

Denne rapporten skal være et svar på oppdraget, og inneholder oppdaterte beskrivelser av naturtypelokaliteter. Avgrensing av lokalitetene er levert både som bilder i denne rapporten og som elektroniske kartfiler. Det presenteres bilder fra områdene. Kartarbeid er utført i programvaren QGIS. Denne rapporten vil bli tilgjengelig på <http://www.jbjordal.no/publikasjoner.html>. Artsfunn vil bli gjort tilgjengelige i Artskart (Artsdatabanken & GBIF 2018). Fremmede arter følger Artsdatabanken (2018). Metodikk for undersøkelser, beskrivelse og verdisetting av naturtyper følger Miljødirektoratet (2015). Beskrivelsene er noe supplert med terminologi fra NiN (Natur i Norge). Rødlistede naturtyper følger Lindgaard & Henriksen (2011). Naturgeografisk plassering følger Moen (1998).

RESULTATER

Nedenfor gis en områdevis presentasjon av registreringene. Bilder fra områdene er samlet i et eget kapittel.

Kartavgrensinger av registrerte lokaliteter

Nedenfor presenteres reviderte kartavgrensinger av lokalitetene registrert i prosjektet.

Figur 5. Oppdatert avgrensing av lokaliteten BN00001659 Strandeng ved Grytten kirke (tidligere kalt Raumadeltaet). Avgrensing med rød strek, planer for omkjøringsvei med fiolett strek.

Figur 6. Oppdatert avgrensning av lokaliteten BN00001660 Setnesbekken. Avgrensning med rød strek, planer for omkjøringsvei med fiolett strek. Svarte prikker: forekomster av skogsivaks registrert 15.09.2018.

Lokalitetsbeskrivelser

1 Strandeng ved Grytten kirke (tidligere kalt Raumadeltaet)

IID (Naturbase-nr.): BN00001659
Naturtype: G05 strandeng og strandsump
Delnaturtype: G0521 seminaturlig strandeng (80%), G0522 strandsump (20%)
Verdi: B
Undersøkt sist: 15.09.2018

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 22.10.2018, basert på Holten m.fl. (1986), Jordal & Stueflotten (2004), Artskart og eget feltarbeid 15.09.2018 etter oppdrag fra Statens Vegvesen i forbindelse med planer om omlegging av E136. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Rauma sitt delta, som var et av de største på Vestlandet, er i stor grad nedbygd. Lokaliteten nord for Grytten kirke er en flat strand (det eneste gjenværende strandeng-området), den grenser mot kirkegård, lauvskog, parkeringsplass og dyrkamark. Setnesbekken løper ut i sjøen her. Berggrunnen består av gneis. Løsmassene består av elvetransporterte og marine sedimenter. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone (BN) og dessuten i overgangen mellom klart oseanisk og svakt oseanisk vegetasjonsseksjon (O2-O1).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er strandeng og strandsump (strandeng er NT på rødlista for naturtyper 2011), og ligger i tidevannssonen langs utløpet av elva Rauma. Den har derfor varierende saltvannspåvirkning. Delnaturtype er for det meste G0521 seminaturlig strandeng. I keila som går inn mot sør og i Setnesbekken er det G0522 strandsump med bl.a. havstarr. Dessuten forekommer små arealer av G06 driftvoll, som har diverse høystauder innenfor strandengene. Etter NiN er naturtypen for det meste seminaturlig strandeng med innslag av driftvoller i indre del (seminaturlig strandeng regnes som sterkt truet i rødlista for naturtyper 2018). Holten m. fl. (1986) beskrev vegetasjonstyper slik: «B2 vasshår-forstrand, D3a saltsiv-eng, D4 rødsvingel-eng, delvis med strandkjempe, Ela fjæresivaks-eng, E2 krypkvein-eng, sone langs dreneringen, E3a rustsivaksv-eng i uklar mosaikk med Fl, E5 havstarr-eng, Fl pølstarr-pøl i mosaikk med E3a, G2 smårørkvein-eng, J4 gåsemure-prega brei sone som alternerer med D4, høyt homogent nivå med spredte individer av strandkjeks, J6 høgurt-flerårsvoll stedvis med dominans av mjødukt eller strandkjeks. Litt kantskog innerst. Lenger østover langs stranda finnes noe strandrugbelter.»

Artsmangfold: Blant de mer interessante artene er havstarr og småvasshår, ellers forekommer jåblom, myksivaks, grusstarr og pølstarr (Holten m.fl.1986). Av andre arter kan nevnes: dikevasshår, fjærekoll, fjæresauløk, fjæresivaks, gåsemure, hestehavre, krypkvein, myrsauløk, pølstarr, rustsivaks, saltsiv, småengkall, smårørkvein, strandarve, strandbalderbrå, strandkjeks, strandkjempe, strandkryp, strandrug, strandskjørbuksurt og tiriltunge. Fugl hekker, leter mat og overvintrer i Rauma-utløpet inkludert i denne lokaliteten. Ved besøket i 2018 ble det bl.a. sett 120 stokkand og 65 grågås, og ifølge Artskart er dette et viktig fugleområde (i 2018 bl.a. hvitkinngås og kortnebbgås).

Bruk, tilstand og påvirkning: Intakte gjerder viser at lokaliteten har blitt beitet, i likhet med de fleste strandenger i distriktet. Lokaliteten har vært utsatt for mange typer påvirkning som har redusert den. Ved Grytten kirke er det fylt ut en parkeringsplass og dumpet jord, hageavfall mm. som har medført sterk oppblomstring av fremmede arter. Det er også laget fyllinger andre steder med samme resultat. Det er dyrket helt ned mot stranda langs Setnesbekken. Utløpet av Setnesbekken er forbygd. Det er spor etter masseuttak/inngrep i strandengene ved utløpet av Setnesbekken. Det finnes også søppel.

Fremmede arter: Særlig ved det utfylte området ved Grytten kirke er det mange fremmede arter, delvis hageflyktninger: parkslirekne, fagerfredløs, skogskjegg, platanlønn, ugrasmjølke (alle tre SE – svært høy risiko), tunbalderbrå (PH – potensielt høy risiko), solsikke og blomkarse (kategori NR - formerer seg trolig ikke i vill tilstand). Ut mot bredden av Rauma på sand ble det funnet sandlupin (SE – svært høy risiko). Flere av disse artene forekommer også på utfyllinger ved boligfeltet på vestsida av keila. Av fugl finnes kanadagås (SE – svært høy risiko). Skvallerkål er en art som ikke regnes som fremmed fordi den kom til Norge før 1800.

Skjøtsel og hensyn: Det er ønskelig med fjerning av fyllmasser med fremmede arter. Lokaliteten kan restaureres og få et større areal ved at flere eksisterende fyllinger blir fjernet. Man bør prøve å unngå fysiske inngrep. Ved evt. beiting bør man unngå tråkkskader.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er blant de siste gjenværende strandengene i Rauma sitt deltaområde. Restene av dette elveoslandskapet er prioritert i fylkesdelplanen for elveoslandskap i Møre og Romsdal (godkjent 10.06.94 i Miljøverndept.).

Verdibegrunnelse: Basert på faktaark (Miljødirektoratet 2015) får lokaliteten følgende vektete egenskaper - størrelse: middels (14,7 dekar, dvs. i intervallet 10-50 dekar nord for Sogn og Fjordane), artsmangfold: middels, rødlistearter: lav, tilstand: middels. Lokaliteten får dermed verdi B (viktig). Siden typen er EN på rødlista for naturtyper 2018 kan det også argumenteres for høyere verdi.

2 Setnesbekken

IID (Naturbase-nr.):	BN00001660
Naturtype:	F21 flommarksskog (50%), F02 gammel edellauvskog (30%) og B07 ravinedal (20%)
Delnaturtype:	F2101 flompåvirket oreskog, F0207 gammel askeskog
Verdi:	B
Undersøkt sist:	15.09.2018

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 22.10.2018, basert på Stueflotten (2002), Jordal & Stueflotten (2004) Artskart og eget feltarbeid 15.09.2018 etter oppdrag fra Statens Vegvesen i forbindelse med planer om omlegging av E136. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs Setnesbekken fra E136 og oppover til Setnesreiten. Den grenser til E136 i nedre del, en skogsvei i øvre del, ellers mot dyrket mark og boliger. Berggrunnen består av gneis. Løsmassene består av elvetransporterte og marine sedimenter. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone (BN) og dessuten i overgangen mellom klart oseanisk og svakt oseanisk vegetasjonsseksjon (O2-O1).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er F21 flommarksskog, videre en del F02 gammel edellauvskog lenger fra bekken og trolig med innslag av B07 ravinedal i nedre del med silt og noe leire (ravinedal er VU på rødlista for naturtyper 2011).

Delnaturtyper er F2101 flompåvirket oreskog, F0207 gammel askeskog (mest øvre del). Skogen består av bl.a. gråor, hegg, platanlønn (mest nedre del), og ask (oppover, opptil 60 cm stammediameter).

Artsmangfold: Forekomsten av skogsivaks var tidligere en av de største i Rauma, men var beskjeden i 2018 og begrenset til et mindre område i nedre del ved E136. Andre arter på lokaliteten: flaskestarr, gråstarr, hundekveke, krypkvein, krypsleie, lyssiv, mannsøtgras, mjødur, myrmaure, myrtistel, nyseryllik, ryllsiv, strandrør, skogrørkvein, trådsiv, vendelrot. Storvokst askeskog med bl.a. kranskonvall, kratthumleblom, myske, storklokke og turt videre oppover langs bekken. Syngende gresshoppesanger ble observert i nedre del i 2007.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er lagt i rør fra E136 og ned til strandengene (utenfor lokaliteten), ellers også under de veiene som krysser bekken oppover. Det er hogd i flommarkskogen flere steder, bl.a. i nedre del mot E136. Vannet har trolig vært utnyttet til ulike formål tidligere (ulike inngrep i bekken). Øvre del beites av storfe. Ask er utsatt for barkgnag av hjort, særlig i øvre del. Det er en del død ved og læger i øvre del av lokaliteten.

Fremmede arter: Det ble observert mye platanlønn (opptil 50 cm stammediameter, mest i nedre del), og ellers kjempespringfrø og hagelupin (alle SE – svært høy risiko). Skvallerkål og hagerips regnes ikke som fremmede fordi de kom til Norge før 1800.

Skjøtsel og hensyn: Platanlønn, hagelupin og kjempespringfrø bør bekjempes. Det beste for naturverdiene er at det ikke hogges vesentlig i lokaliteten. Videre fysiske inngrep bør så langt mulig unngås.

Del av helhetlig landskap: Flommarksskog og gammel edellauvskog er begge relativt hyppige i nedre del av Romsdal og andre deler av distriktet. Preget av ravinedal i nedre del er regionalt sjeldent.

Verdibegrunnelse: Basert på faktaark (Hofton 2014) får lokaliteten følgende vektete egenskaper - størrelse: middels, artsmangfold: lav, tilstand: lav til middels, påvirkning: middels og landskapsøkologi: lav. Lokaliteten får dermed verdi B (viktig). Innslaget av antatt ravinedal i nedre del drar opp.

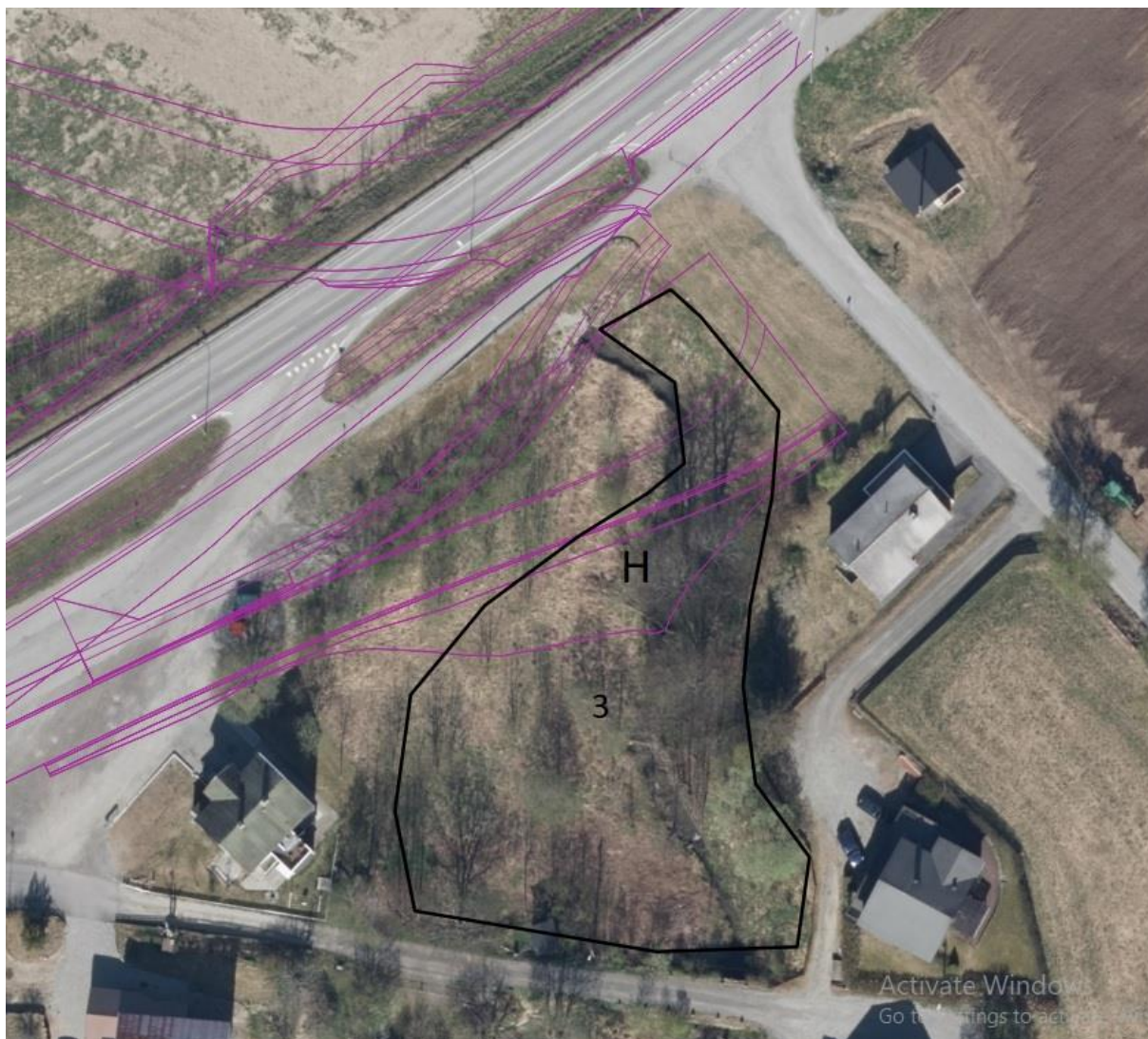
Forekomst av fremmede arter

Etter ønske fra oppdragsgiver er de viktigste områdene for fremmede arter kartfestet i nedenstående figurer. Platanlønn (SE – svært høy risiko) er et treslag som sprer seg raskt i området. Denne forekommer f.eks. vest for Grytten kirke (område 2 i figur 7) og nedre del av Setnesbekken (område 3, figur 8). Platanlønn utgjør en generell utfordring også utenfor planområdet. Det er bl.a. plantet platanlønn ved kirka som fungerer som frøtrær.

Område 1 i figur 7 er en løsmassefylling som i stor grad er dominert av hagearter, som er kommet hit ved dumping av masser og hageavfall. Arter funnet her var bl.a. parkslirekne, fagerfredløs, skogskjegg og ugrasmjølke (alle SE – svært høy risiko), tunbalderbrå (PH – potensielt høy risiko), solsikke og blomkarse (kategori NR - formerer seg trolig ikke i vill tilstand). Skvallerkål er en art som ikke regnes som fremmed fordi den kom til Norge før år 1800.

Figur 7. Områder med fremmede arter vest for Grytten kirke, med svart strek (plantegninger med fiolett strek). Område 1 øst for keila er en løsmassefylling med en rekke hageflyktninger, som parkslirekne, fagerfredløs, skogskjegg og ugrasmjølke (alle SE – svært høy risiko), videre forekommer tunbalderbrå (PH – potensielt høy risiko), solsikke og blomkarse (kategori NR - formerer seg trolig ikke i vill tilstand). Område 2 vest for keila er en skogbrem med spredt platanlønn (SE – svært høy risiko). Avgrensing av område 2 mot nord er ikke undersøkt og derfor uviss. Platanlønn er jevnt utbredt i området.

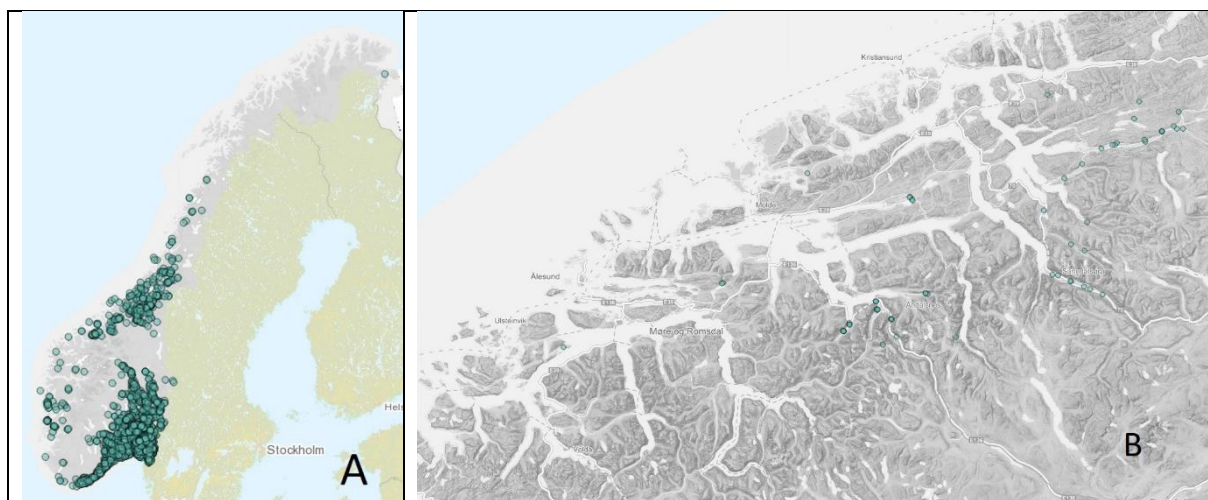
Figur 8. Områder med fremmede arter ved nedre del av Setnesbekken, med svart strek (plantegninger med fiolett strek). Område 3 viser omtrentlig observert utbredelse av platanlønn (SE – svært høy risiko). Forekomst av kjempespringfrø (SE – svært høy risiko) er vist med en H. Hagelupin (SE – svært høy risiko) er funnet omtrent ved 3-tallet.

Konsekvenser, mulige planjusteringer og avbøtende tiltak

Vurdering av påvirkning/konsekvenser

Alternativ 1: Indre del av keila som går inn mot sør vil bli utfylt ved bygging av omkjøringsvei. Her er gode bestander av flere strandeng/strandsump-planter som havstarr. En mindre del av indre strandenger/driftvoll mot kirkegården vil også bli utfylt (figur 1 og 5). Særlig keila blir trolig krevende å restaurere. Siden det er veldig lite igjen av den opprinnelige naturen i Raumaelvas deltaområde, bør den samlede belastninga betraktes som vesentlig.

Alternativ 2. Kjente forekomster av skogsivaks vil trolig gå tapt. Denne arten er relativt utbredt på Østlandet og i Trøndelag, men ganske sjelden i Møre og Romsdal (figur 9A-9B). Ellers er det et visst ravinepreg over nedre del av Setnesbekken, idet den har gravd i noe som trolig en blanding av marine og elvetransporterte avsetninger. Raviner er regionalt sjeldne i Møre og Romsdal. Nedre del av Setnesbekken er imidlertid trolig ganske påvirket fra før.

Figur 9. Utbredelse av skogsivaks i Norge (A) og Møre og Romsdal (B).

Mulige planjusteringer

Nedenfor presenteres forslag til planjusteringer.

Alternativ 1: En mer T-kryss-formet avkjørsel vest for Grytten kirke (blå strek på figur 8) vil spare keila tilhørende strandengkomplekset som går inn mot dagens E136 i sør (med rød strek på figur 5 og 10) for arealinngrep. Den samlede belastninga vil følgelig reduseres.

Figur 10. Forslag til justering av avkjørsel for midlertidig vei vest for Grytten kirke (med blå strek). Plan mottatt fra Statens vegvesen med fiolett strek, naturtypelokkaiet med rød strek. En T-kryss-lignende veiform med en skarpere sving vil spare deler av keila, som antas å være vanskelig å restaurere vellykket i etterkant.

Alternativ 2: Det anbefales å gjøre inngrepene i Setnesbekken så små som mulig.

Avbøtende og kompenserende tiltak

Nedenfor presenteres forslag til avbøtende og kompenserende tiltak.

Restaurering etter fjerning av midlertidig vei

Alternativ 1: Det anbefales at midlertidig vei gjennom strandengene (inklusive keila om den fylles ut) fjernes helt og at strandenga gjenskapes mest mulig i sin opprinnelige form. Det betyr at all grov fyllmasse i forbindelse med midlertidig vei fjernes og at restaurering etterlater en flate med både masstype og høyde i samsvar med opprinnelig natur. Denne vil deretter bli overflommet på vanlig måte som tidligere, og strandengarter fra nærliggende områder vil kunne vandre inn etter hvert.

Alternativ 2: Det anbefales at midlertidig vei over Setnesbekken fjernes og at flommarkene langs bekken gjenskapes mest mulig i sin opprinnelige form. Det betyr at all grov fyllmasse i forbindelse med midlertidig vei fjernes og at restaurering etterlater en flate med både masstype og høyde i samsvar med opprinnelig natur. Man kan også restaurere forekomstene av skogsivaks ved å ta vare på jord med denne planten og sette denne jorda tilbake etter fjerning av midlertidig vei.

Kompenserende tiltak vest for Grytten kirke

Parkeringsplassen vest for Grytten kirke (og dessuten arealene mot boligfeltet på vestsida) er brukt til utfylling av overskuddsmasser og dumping av hageavfall. Disse arealene er i senere tid blitt et oppformeringssted for fremmede arter som truer det biologiske mangfoldet i den stedege naturen rundt.

Figur 11. Forslag til kompenserende tiltak vest for Grytten kirke (med oransje strek). Plan mottatt fra Statens vegvesen med fiolett strek, naturtypelokalitet med rød strek. Hvis denne grusplassen skal være en permanent parkeringsplass, foreslås den asfaltert og avgrensning av parkeringsplassen markeres med en mur som ikke inviterer til videre fylling og dumping av hageavfall. Arealet innenfor oransje strek vil dermed kunne restaureres tilbake til strandeng som det var tidligere, ved at fyllmasser fjernes. Samtidig oppnås fjerning av et viktig spredningsareal for fremmede arter.

Bilder

Nedenfor presenteres bilder av lokalitetene.

Strandområdet ved Grytten kirke. Denne keila går inn mot sør og vil bli påvirket av omkjøringsvei nord for Grytten kirke (alt. 1).

Strandområdet ved Grytten kirke. Strandengene ved flo sjø, sett fra parkeringsplassen vest for kirka. Alternativ 1 vil berøre området nærmest fotografen.

Strandområdet ved Grytten kirke. Området i høyre del av bildet vil bli påvirket av omkjøringsvei nord for Grytten kirke (alt. 1).

Strandområdet ved Grytten kirke, strandengene sett mot øst ved utløpet av Setnesbekken. Gjerdet tyder på at området har vært beitet.

Strandområdet ved Grytten kirke. Bildet viser utløpet av Setnesbekken, med en forbygging mot dyrket mark.

Strandområdet ved Grytten kirke. Kanten av parkeringsplassen vest for kirka mot keila er utfylt med jord og hageavfall, og er dominert av fremmede arter. Et avbøtende tiltak forslås her: fjerning av jordmasser med fremmede arter og avslutning av parkeringsplass med mur mot keila og strandengene.

Strandområdet ved Grytten kirke. Kanten av parkeringsplassen vest for kirka mot keila er utfyllt med jord og hageavfall, og har mye av denne arten, parkslirekne, som står i høyeste kategori (svært høy risiko) på fremmedartslista. Ved å fjerne disse jordmassene kan også arealet med strandeng utvides, dvs. restaurering av tidligere strandenger.

Strandområdet ved Grytten kirke. Bredden av Rauma elv har finsand og sandstrandplanter som strandrug mm. Her finnes også den fremmede arten sandlupin.

Setnesbekken, nedre del. Bekkedalen har her karakter av ravine, i masser som trolig inneholder både marine og elveavsatte sedimenter. Partiet nederst mot E136 vil påvirkes av alternativ 2 (figur 6).

Setnesbekken, nedre del. Flomskogen her (i det området som blir berørt av veiplanenes alternativ 2 til omkjøringsvei) er påvirket av hogst og svært frodige høystauder. Mengden av den regionalt sjeldne arten skogsivaks (smale blad i forgrunnen) er idag trolig mindre enn tidligere.

Setnesbekken, nedre del. Her er det flere fremmede arter i høy risiko-kategori, bl.a. kjempespringfrø (bildet) og platanlønn.

KILDER

Artsdatabanken 2018. Fremmedartslista. <https://artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>. Sitert 23.10.2018.

Artsdatabanken & GBIF 2018. Artskart. <http://artskart.artsdatabanken.no/> Sitert 22.10.2018.

Hofton, T.H., 2014. Faktaark for flommarksskog. Veileder for kartlegging, verdisetting og forvaltning av naturtyper på land og i ferskvann.

Holten, J. I., Frisvoll, A. A. & Aune, E. I., 1986. Havstrand i Møre og Romsdal. Lokalitetsbeskrivelser. Økoforsk rapport 1986:3B. 184 s.

Jordal, J. B. & Stueflotten, S., 2004. Kartlegging av biologisk mangfold i Rauma kommune, Møre og Romsdal. Rauma kommune, rapport. 192 s. + kart.

Lid, J. & Lid, D.T. 2005. Norsk flora. 7. utgåve ved Reidar Elven. Det Norske Samlaget, Oslo. 1230 s.

Miljødirektoratet 2015. Veileder for kartlegging, verdisetting og forvaltning av naturtyper på land og i ferskvann. Utkast til faktaark 2015.

Miljødirektoratet 2018. Naturbase. <http://kart.naturbase.no/> Sitert 14.09.2018.

Moen, A. 1998. Vegetasjon. Nasjonalatlas for Norge. Statens kartverk, Hønefoss. 199 s.

Stueflotten, S., 2002. Planter i Rauma. Rauma kommune, rapport. 155 s.

